

Oglasi, pripisana itd. ...

MAŠARSKA

Izlazi svakog četvrtka ...

Iz sjednice obč. zastupstva,

održavane u Kastvu, dne 13. novembra 1905.

Predsjednik g. Dukić Frane obč. savjetnik otvori sjednicu u 10 sati pr. p. izvjavom, da zamjenjuje g. obč. glavaru, koji je radi bolesti prisiljen da ostane kod kuće.

Pročitana su sljedeća priobćenja: Zemaljski odbor doznačio je za gradnju reservoiru u Lisicu podrpu od K 1000—, što se sa zahvalnošću prima do znanja.

C. kr. kot. škol. vijeće priobćuje, da je učitelj g. R. Saršon premješten iz Klane na Volosko, te da je vodstvo učione u Klani povjereno gđji P. Marčelja. Zaključuje se, da se obrati na škol. oblasti, da se Klani dade i drugu učiteljsku silu.

Na priobćenje, da tvrdka Münz nije potrebovala obč. kamenoloma u Matuljevoj, zaključuje se, da se istu pozove na izplatu tnala uzetog za elektr. centralu. Uzima se do znanja, da se je g. Dukić Fr. povratilo zajam od K 7000— sa interesom utinjen g. 1902. radi gradnje petog razreda muške pučke škole u Kastvu.

Na odpis c. kr. kot. škol. vijeća u Voloskom, a odlukom Namjesticniva u Trstu, da ova občina adaptira sgradom „Nar. Doma“ u Kastvu za smještenje prvog eventualno i drugog razreda hrv. učiteljska već za 1. septembra 1906. priskrbi stan za zavnatelja i izabere zemljište za novu zgradu zavoda i školskog vrta, obč. zastupstvo prima to priobćenje do ugodnog znanja i zaključuje, da se sastavi proračun za adaptiranje „Nar. Doma“, da se ta radnja pravodobno dade izvesti na račun občine, da se uz predhodni razvid izabere i zatim nabavi zemljište za novu zgradu i vrt, da se pobrine za stan ravnatelja učiteljska dz izgradnje novog zdanja, te se ujedno ovlašćuje obč. odbor da stupi u dogovor sa konsorlima „N. Doma“ glede adaptiranja i najma ove kuće.

Preporuča se molbe Afrić Jurja iz Zameta kbr. 106 sada 236 i Srdoč Josipa iz Srdoči 22 radi podieljenja obrtnih listova, prvomu za prodaju vina i žestokih pića na veliko, drugomu za prodaju vina i piva na malo.

Odobrava se sljedeće držabe i kolaudacije občini radnja: 1) za izradnju 20 novih klupa u ženskoj učioni u Kastvu, sa dostatbenom cijenom K 360—; 2) za popravak obč. puta od Tibljaši na Stupari sa K 328—; 3) za popravak obč. puta od Pehljina u Skurinj u rječiku među sa K 598—; 4) za izradbu 20 novih klupa u mužkoj učioni u Kastvu sa K 387'98; 5) za obavljenu limarsku radnju pri obč. školni u Skalnici izplativ poduzetnika sa K 614'64 i vrativ mu kauciju;

6) za izgradnju obč. puta od Frlčić u Bregih do opalijske medje uz dostatbenu cieniu K 2963'80, te se imenuje nadzirateljem te radnje Brnčić Josipa, Bregi, 47; 7) za popravak obč. puta od Tišjaricevoga brega preko Popovići do medje Matulji sa K 321'99; 8) prihvaća se ponuda Šepić Mata iz Zvonče 65, od hel. 90 po prost. metru za preostale grane u mjestu „Škuri jarak“ u Lisini za paljenje ugljena; 9) prihvaća se ponuda Kinkela Andra iz Zvonče 60, sa K 20— za ljeskove mljavice u jednom dielu Lisine.

Na poziv c. kr. kot. škol. vijeća, da se izabere četiri izaslanika, koji će prisustvovati dne 15. i 16. XI. l. g. komisiji za ustanovljenje pučke škole u Rečini i ekspoziture u Hostlih imenuje se gg. a) za Rečinu: Jurčić Frana, Lučić Vinka, prof. Spinčić Vjekoslava i Srdoč Mata, b) za Hostovu: Host Antona, Lučić Vinka, Rubša Frana i prof. Spinčić Vjekoslava. Prihvaća se ujedno prešni predlog, da na tim učionama ima biti naukovni jezik hrvatski.

Na molbe za prodaju obč. zemljišta odlučuje se, da se prodade: Lipić Josipu kućno tnalo u Jusčićih za K 52'55; Slavić Matu Josipu štivru u Pohrih za K 14'67; Mohorić Ivanu ustupa se štivre „za Šiju“ u vrijednosti K 42'45, koji daje občini četiri čestice za pošumljenje u Lisini; Kućel Mariji iz Jurdani 44, prodaju se nekretnine u Jurdanijih za K 382'40, te izplatu interesa i troška, koje su pred desetak godina bile od ove občine kupljene na ovršnoj dražbi; Pošić Ljudevitu iz Kućeli 101, štivre „Brdca“ u Gor. Rukavcu uz cieniu od 6 helera po četvornom kist., što ih nisu htjeli preuzeti Mohorovičić i Susanj; Jelusić Ivanu prodaje se štivru u Brezi, već likvidiranu po Mladenić Antonu, ako preuzme sav kapital od iste proizitičudi; Monjac Franu odbija se od glavnice i kamata K 10'98, buduć za toliku vrijednost uživa manje od štivre nego li ju je likvidirao; Sučić Antonu prodaje se štivra u Perenićih i Pohrih već izplaćenu sa K 36'96. Ne udovoljuje se molbama Stanić Matu, Marot Ivanu, Grbac Vjekoslava te onoj Dukić Andra dok občini ne bude izplaćena njena vjeresijo.

Na molbe za doznačenje novčanih podpora, oprosta interesa i ostalog zaključuje se: Za popravak puta od mosta u Jusčićih do kbr. 76 u Jurdanijih doznačuje se K 300— uvjetom, da obćinari odkupe potrebito zemljište; za popravak obč. ceste od Lipića na Blazinu K 25—; za put Rubše-Cirkul u Klančuri-Spinčićev kal K 300—; za izgradnju parapeta na cesti Rubše-Frljanija K 105—; za put Pogled-Saršoni-Benćani K 300—; za put Čukovići-Turan i Čukvići-Rubeši K 451—; za

Mandić u Trstu. (Via Crociera br. I. II kat.)

Politički pregled.

U Puli 15. novembra 1905.

Austro-Ugarska

Bečki listovi javljaju, da je imenovan mladočesti zastupnik dr. Fort oujelnim predstojnikom u ministarstvu za željeznice. Obćenito gibanje željezničkih radnika i uslužbenika u sjevernih pokrajinah Austrije prinukalo je središnju vladu na to, da se je napokon upustila s njima u dogovaranja te im obećala poboljšanje dohadaka.

Ministar-predsjednik Gautsch očitovao je jednoj deputaciji, da vlada već radi uz odobrenje vladara na osnovi o proširenju izbornog prava, koja počiva na modernom temelju, i koja će zadovoljiti zahtjevom vremena, te će biti stvar državnog sabora, da tu promjenu zajedno s vladom privede koncu još u ovoj izbornoj periodi. Kolnačno je ministar predsjednik izvjavio, da vlada kani odmah upotriebiti znatnu svotu novca za poboljšanje plaća željezničko. osoblja, nu sve to uz uvjet, da se željeznički uslužbenici vrate u službu i da ovu strogo i lojalno vrše. Ako se uslužbenici odupru ovim dobrohotnim namjeram, upotriebiti će vlada sredstva, koja njoj stoje na raspolaganje, da osigura javni promet.

Za proširenje izbornog prava izvjavise se skoro svi zemaljski sabori i radništvo čitave Austrije neće više mirovati, dok se to važno pitanje pravedno ne riješi. U dalmatinskom saboru stavio je zastupnik dr. Trumbić predlog, podpisan od dvadesetorice članova hrvatskog kluba, u neka se pozove vlada, da u najkraće vrijeme predloži saboru na ustavno pretresanje zakonsku osnovu o preinaci postojećeg zemaljskog izbornog reda na temelju sveobće, jednakog, izravnog i tajnog prava glasa i načela zastupanja manjina.

Kako javljaju iz Zadra, postignut je sporazum između hrvatskih i srskih zastupnika na dalmatinskom saboru. Ovi posljednji izvjavise se za ujedinjenje Dalmacije s Hrvatskom, a hrvatski zastupnici izvjavise se za ravnopravnost Hrvata i Srba Dalmacije.

U zadnje vrijeme odlučili se, da za našu listu glasuju. Bofali su se jer duguju protivnicima. Da s njima glasuju, nije im dala ri savjest. Svršeno jest! Napeto se očekuje rezultat. Jedan od komisije dođe van iz dvorane. U ruci nosi zaključak današnjega izbora. Veseo on, naš je, javiti će radostranv viest. Čita! Naši: 205 glasova. Njihovi: 100 glasova. Velečastni 30 glasova. Živio, zaori u dvorištu. Protivnici se nešto zagroze i pokunjeno otiđu u svoj labor. Velečastni sa svojim hatom put pod noge i kući. I gosp. komisar odmah je otišao. Sada smo slobodni! Letimo u krému da zadovoljimo našim čuvstvima a i tijelu, akoprem smo bili trudom zasićeni. Ajdede, prvi dan je dobro prošao; još dva. Bog daj brzo svršiti. Teško je izdržati toliki napor; a i čovjek se laliko ogriješ kad vidi da su nekoji skroz zasliepljeni. Bože daj im čist razbor. Odalečismo se i mi, da još stogod učinimo i da odopćinemo. Sutra nas čeka možda neugodan doživljaj. Nadajmo se dobromu. Pravica je s nama! (Konač sledi).

krémara, dajle nam stogod jesti i piti ...

vidjeti. Na jednom stolu, uz kojeg sjedio drugi u štabu protivničke stranke, stoji dvije flaše „dobroga“ a na velikom tanjuru butine i kruha. Donesao je sobom. Velečastni odmah k njemu. Valjda su si dali prijte riječ, da će se gore sastati. Počeli blagovati, a naš bio im je samo svjedokom. Velečastni, valjda iz osvete sada s tim gospodinom jedete, opazi nas. Vederemo, tko će se posljednji smijati dodati on. — Vrate se žandari. Mi odmah k njima. Sto je? Ništa, odgovore. Mi nismo ništa vidjeli. E, to je po austrijsku, primjeti jedan naš, i vratismo se na naše pozicije. K nama se približi velečastni iz V. Srdito pokaže na skup ljudi. Propast ćemo danas. Do sada imademo jednaki broj glasova, ali ovi prodanci, poći će za

latinas je, pak se za naše stvari jako ne brine. Pozdravi nas i pita za sreću pri izboru. I on bi mogao u trećem tielu glasovati, ali se nije još odlučio. Ne zna razlikovati stranke, akoprem je trideset godina u Istri. Primjeti, da bi dobro bilo, da i oni (protivnici) općinom ravnaju. Možda bi bilo bolje? Takovomu nismo htjeli da im o ovakve gluposti odgovaramo, već se odanlećismo. Vratilo se on kući. Oko podna imali smo mi i oni do 100 glasova. U četiri po podne zaključuje se izborni čin. Treba uprieti sile, da suzbijemo neprijatelj. Ajde ovamo, ajde onamo. Naši uvijek pridolaze. Njihov broj ostaje. Rade i oni. Ali, što se neima, ne može se ni dati. Krv nije voda! Obćinski sluga po drugi put čita imenik izbornika. Još dvojica dolaze. Naši su.

VELIK VALJANI MLIN

sa najboljim pšeničnim proizvodima, traži sposobnog ZASTUPNIKA za putovanje u Istru.

ooo Ponude na ooo upravu ovog lista.

Kemički istraženo, uz to oblastno za kožu neškodljivo pronađeno

Vlasi uništavajuće sredstvo odstranjuje kod ženkinjah ne- liepe i dosadne Vlasi na licu

teme svjež

L. SI

Odlikovana

J. KOPAC
 svijačarna na paru
 Gorica - ulica Sv. Antona
 Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom sta-

TRSJE (loza)

na američko trsje pripravljaju za j

Pečenko i drug - Kom

Ciena ciepljenog trsja jest

Na rupestris monticola 1000 komada

Na riparia Portalis 1000 komada

Na aramon X rupestris br. 1, 1000 l

Na riparia X rupestris 1000 komad

Naručbe se primaju do 31. jenara 1906

valja poslati 20% kapare. Koji želi vlastite pošalje poštom ciepove različite debljine.

Za dobrotu trsja se jamči.

Dvostruki elektro

križ ili z

R. B. br. 86967. — Tel

jest elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod uloga, reume, astme (težkog disanja), nespavanja, zujenja u uhu, neuralgije, glavobolje (migrane) kucanja srca, zubobolje, muževne slabosti, studeni ruku i nogu, padavice (epilepsije), mokrenju postelja, nojaosti, nesvjestice, nagloshosti, drhtanja na tjele, influence skopčane sa bolešću bršta, biljedila (matokrvnosti), želučanih grčeva, beztečnosti, ischiasa, punokrvnosti, svih udnih grčeva, hipochondrie, žjelesnih grčeva, hāmorrhoida, kao i kod sveobšte slabosti itd. služi kao nenadkriljivo sredstvo, pošto elektro-magnetička struja ciljem čovječijim tijelom djeluje, čime se rečene bolesti u najkraćem vremenu izliče.

Poznato je, da liečnici kod navedenih bolesti višekratno elektrizovanje tijela upotrebljavaju, ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazno i povremenom kroz tijelo prolazi, dočim naprotiv tomu struja elektro-magnetičnog križa ili zvijezde R. B. br. 86967, kako je jur rečeno, umjerenim načinom neprekidno na tijelo djeluje, što svakako bržem izličenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20 godina stare bolesti izličene su sa svojim strojem posve! Od izličenih sa svojim strojem R. B. broj 86967 izražene zahvale kao i od odličnijih

slu
stu
hr
čđ
jer
de
m
Uj
se
ke
Nj
m
Ej
uđ
iz
M
Vi
D
vi
u

proširenje puta uz posjed Fornasara na Kantridi K 73-60; za odkup privatnog zemljišta na novoj cesti Jordasi-Bačurka K 102-70; za gradnju ceste Breza-Jelušići doprinos K 1500—; za obavljene već prepravak puta od Sv. Lucije preko Čikovići do erar. ceste K 73-90; za put kod Smogori u Trinajstičevoj daljnjih K 200—; za put Rosići-Mihelići do crkve u Rukavcu K 450—; za put od sela Markulini do kolodvora Matulji K 60—;

Od zastanog interesa oprostilo se je pod uvjetom, da preostatak odmah izplate: Sušanji A. Zvoneča 66 K 15-60; mld. Mohorovičić iz D. Rukavca 8, K 48—; Dukić I. Brnčić 3, K 30—; Kućel ud. T. Kućeli 3, K 72-37; Ružić M. Puži 110, K 117—; mld. Srdoč Zamet 112, K 72—; Rubesha ud. T. Kućeli 16, K 5 62; Marčelja ud. Marčelji 127, K 10-24; Tibljas J. Hosti 98, K 11-96; Kinkela F. Zvoneča 62, K 24-52. Na 15 molba radi oprosta interesa nije se za sad moglo udovoljiti.

Novčane podpore doznajuće se: Afrić Ivanu, V. Brgrad, K 17—; Ružić J. Puži 61, djaku K 17—; gradjevno-konkurenc. odboru u Sv. Križu za nabavu potrebitina K 200—; Sflagjinac T. Bregi 3, K 3—; Puž ud. M. Kućeli 38, K 5—; Spincić ud. M. Rubesi 76, za nabavu gorivog drva K 5-60; Trinajstić ud. A. Lovran K 2—; Jurčić Ivanici, Rubesi 14, K 2—; mld. Puž Mariji, Puži 1, K 15—; dječkom pripomoćnom društvu u Beču K 20—; Puhar Josipu Jurđani 28, da se uručuna u štivru K 30— odlučeni mu u sjednici 26./11. 1897 toč. 5/27; Jurdana A. daje se predujam od K 60— povrativ sa K 6— mjesečno; občina Kastav učlanjuje se sa K 10— godišnje u društvu naroda za ublaženje biede; upravi riečke bolnice K 307-44 za uzdržavanje Sušanji Marije za doba od I. IV. do 30. IX. 1905.; Rizzardi I. nagrada za poslovanje god. 1905. sa K 10—; Vlah ud. M. Trinajstići 39, K 8—; Kuhan Ivanu, Brnčić K 5— za obuću; Ružić I. Kastav pregledaču mrtvih za prenos, pregled, pripomoć kod razudbe pogazene A. Gobitta K 8— i u ime pogrebnih troškova Lennac Mata iz Zameta K 44—. — Mjesečne podpore do konca god. 1906.: Rubesha Josipu iz Jurđani za stanarinu K 1-50; Vlah J. Jusići K 6—; Blečić Antonu učniku iz Srdoči, ukinit zaključak od 14./8. 1905. toč. 9/21, za god. 1905/6. mjesečno K 16—; mld.

Turak Antonu iz Blažići K 10—; Črnić Jeleni sada u Kastvu K 10—; Grbac Antonu iz Jurčići K 2—; Host Matu iz Saršoni K 10—; Brmalj ud. K. u ime najma za obitelj Jurčić K 8—; Karlavaris Ivanki iz Kastva K 20—; Munić M. iz Jurčići 108, za Lucić Andra K 10—; Mihelić A. iz Brnasi 26, za Simić I. K 5—; Matešić I. Brnasi 35, K 5—; Postić Franu za Maks. Cetinu iz Bregi K 9—; Laginja M. za Puž Anicu iz Matulji K 10—; Lennac F. za Pehar Milicu iz Zameta K 5—; Rubesha Franu, Kastav 46, K 14—; Slavić Mariji, Kastav K 14—; Šepić Franu za mld. Kuzmić iz D. Rukavca K 5—; mld. Vlah u Budjeovicama K 26—; Dubrovčić Terezi iz Pereničić 58, K 8—; Marjanović ud. I. Kastav K 9—; Miančić J. iz Pereničić 40, K 6—; Ružić Josipu, učniku gimnazije iz Puži za skol. godinu 1905/6. K 15—, a učniku Ružić Antonu K 10—; Jurčić ud. Ivanici Matulji 83, do 31./3. 06. po K 5—; Slavić ud. Ivanici iz Jusići 44, do 30./6. 06. po K 5—. Nije se uvažilo 10 molba.

Pobrojiv ove podpore iznašaju:

- 1) Za obč. ceste i puteve K 3941-20
 - 2) Oprost interesa 406-94
 - 3) Radi siromaštva i ostaloga u novcu 834-24
 - 4) Radi siromaštva mjesečno K 203-50, za cijelu godinu 1906. 12 puta toliko 2442—
- Ukupno K 7624-38

Zadobiv rieč g. prof. Spincić predlaže, da bi se odluku obč. zastupstva od 14/8 t. g. glede patronata novih župa u Rukavcu i Sv. Mateju u posljednjoj stavci promjenilo, da je naime občina Kastav pripravna preuzeti patronat nad tim novim župama, kao i time skopčane dužnosti i prava. Ovom prilikom ponavlja se i izražuje želju, da se Vis. Vlada odreče patronata župne crkve u Kastvu na korist občine Kastav. Predlog ovaj bio je jednoglasno usvojen. Prihvaćen je također predlog istog g. zastupnika, da bi se u Brezi sagradilo školsku sobu i pozvalo c. kr. kol. skol. vieće, da se izvaji glede dvokratnog tjednog ekskursivnog podučavanja u Brezi, dok se tamo ne ustroji javna pučka škola.

Izcrpiv dnevni red predsjedatelj zaključuje sjednicu u 2 1/2 sata za podne.

OGLAŠENJE NIKOLA ŽIC-KI

Mlin na benzinu i trgovin

• u PUNTU, otok

CIEN

Čistog pšeničnog i kukuruznog brai

Ciena po 100 kg.:

pšenično brašno broj 1	K 26-60	mesijano sa mekinjama	K 21—	
" "	2	mekinje (posije)	14—	
" "	3	kukuruzno brašno	18—	
" "	4	raženo brašno prosijano	24—	
Sve vrsti 1. 2. 3. 4. ujedno pomiješane	K 26—		nesijano	19—

Sve naznačene cienne računaju se postavljene u Puntu na barku ili parobrod u Krku. Plaća se u Puntu, a utuživo u Krku. Uz gotov novac 1/2% popusta. Na zahtjev šalje se uzorke franko i badava.

U našem mlinu melje se svakovrstno žito uz cieniu po 100 kg. K 1-50; osim toga koji želi da bude brašno prosijano plaća više po 100 kg. K 1— (manje od 100 kg. se ne sija). Nabavljamo prazne vreće koje se nalaze u dobrom stanju za spremanje posija po 100 kg. i plaćamo za svaku 10 para a za one za brašno 20 para; one pak koje drže 75 kg. po 30 para.

Koji želi imati približe upute neka se obrati na g. Ivana M. Žle-a u Pull, admiralska ulica br. 12.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član istoga 4 1/2% kamata čisto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez predhodnog otkaza, iznose do 400 K uz otkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz otkaz od 14 dana a tako i veće iznose ako se nije kod uložanja suglasno ustanovio veći ili manji rok za otkaz.

Zajmovo (posude) daje samo zadržugom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati po podne; u nedjelju i blagdane osim jultija i augusta mjeseca od 9—12 prije pouze.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u Glivo S. Stefano br. 9, prizemno desno; gdje se dobivaju približe informacije.

Ravnateljstvo.

Oglasi, pripoznana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglase itd. plaću se naputnicom ili polčićom pošt. štedionice u Beču sa administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Iko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 547849. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a neologu sve pokvari“. Narodna poštovica.

Izlazi svakog četvrtka o pedeset.

Netiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju a nefrankirani ne primaju. Predplata sa poštarinom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake } na godinu ili K 5, odu. K 250 na pol godine.

Izvan carvine više poštarina. Plaća i utičuje se u Pull.

Pojedini broj stoji 10 h, zaostali 20 h, koji u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari J. Krmpotić i dr. (Via Giulia br. 1), kamo neka se nazvalojaju sva pisma i predplata.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Crociera br. 1. II. kat.)

Nemar u službi i radu.

Često i prečesto tužila se „Naša Sloga“ na one pojedince u službi našeg naroda, koji ne znadu, ne mogu ili neće da vrše svoje zvanične dužnosti onako, kako im to zakon nalaze a još većma kako bi im to morala savjest nalagati. Ovih nemarnika imademo mnogo i previše svake boje i svakog staleža. Ali kan da se ovi nametnici Istrom prenamlo množe, i to osobito među ljudima u službi hrvatskog naroda. Naš zaostali i mukotrpni narod, potrebovao bi sada iskrenih i duševnih trudbenika oko svog boljka duševnoga i tjelesnoga više no ikada prije, pnk za to napisasmo ovih par redaka, da se rečeni nehajnici prorede ili bar ne množe. Rodoljuba spopane neka zdvojnost gledajući onaj veliki broj glijavica i zareznika, što se hrane na narodnom tielu a da mu ne povrate ni najskromnijeg interesa. Ljudi su to bez duše i srca. Pomislmo samo na toliki broj svećenika Kristovih u Istri u pastvi medju hrvatskim narodom, koji ne poznadu hrvatskoga njegovog jezika ili ga poznadu za nevolju tako manjkavo, da se čovjeku koža ježi slušajući ih. Kako da bolni posmjeh ne zaigra na usnah našeg priprostog i pobožnog seljaka i u crkvi, slušajući sa oltara ovakovoga svoga i božjega službenika, kojeg govor ima jedino taj tužni uspijeh, da drži pobožni svijet u veselom razpoloženju. Trud mu je zaista uzaludan, to on sam dobro znade, pak ipak nesmetano i dalje ovako Bogu vrijeme krade. Što da rečemo pako ob onom talijanskom svećenstvu medju našim narodom, koje se služi u vršenju svoje apostolske službe izključivo talijanskim jezikom!? Bezdušnici su to, jer inače bi se odrekli službovanja medju našim pukom, kojega

ne razumiju. Gdje je savjest, gdje su pobožne želje, gdje Kristov duh u onih latinizatora, koji tjeraju iz naših crkava i zadnje tragove narodnoga govora? Čime to oni opravdavaju? Kako će se oprati pred licem Božjim što krste, što mole i blagoslivlju u crkvah nerazumljivim govorom, kojeg nastoje nametnuti našem narodu, vičnu to slušati u svomu jeziku? Premda se ovakovo djelovanje namjestnika Božjih kosi sa duhom vjere kršćanske, ipak neće da odustanu od svoga nekršćanskog oslovanja na štetu vjere i naroda. Ovi su unatoč tome u protunarodnih krugovih „dobri kršćani“ i „uzorni sveštenici“. Nu njihovo nam nesavjestno djelovanje kaže, da su to jednostavni kruhoborci. Spomenusmo od naših nemarnika ponajprije svećenike, koji bi po svojem uzvišenom zvanju morali imati najosjetljiviju savjest i djelovati kano prvi pozvanici u duhu Hristovu za Boga i narod. A gdje su toliki drugi službenici tolikih javnih ureda, koji bi morali uredovati u duhu jasnog slova zakona, a toga ne čine? Tko da izbroji činovnike svake struke i čina, koji ne vrše volju naroda, koji ih plaća i uzdržava? Pomislmo na tolike, koji su pozvani pravo braniti i krojiti, dočim krivdu čine i podržavaju!

Misaona i poštena čovjeka mora da spopane vrtloglavica na pomisao o tolikih nemarnjacih, kojima je poruga svetost zakona.

Često smo čuli proročki govor naših djedova, da će nadoći zla vremena kada budu popi trgovci i sudci golobradci. Ne tvrdimo da su nastala ta proročka vremena, ali se diviti moramo mudrosti našeg naroda, koji je znao sa par rieči izreći veliku istinu. Da je zlo po samu vjeru i nečastno po svećenika, ako zapušta svoje svete dužnosti radi svoje ma-

terijalne koristi. To je nepobitna istina, kao što je zlo po narod, kad ga sude neiskusni sudci, koji ne poznaju njega nit njegovog jezika. Al ta narodna rieč krije i drugu veliku istinu, naime tu, da je zlo, kada svećenik ne vrši svećeničke dužnosti, sudac sudačke, učitelj učiteljske, seljak seljačke itd., nego svaki od ovih ho e da se drugim poslom bavi radje nego svojim opredijeljenim mu od njegovog staleža. Iz toga sledi neumoljiva posljedica, da takovi zapuštaju svoje zvanične poslove, a buduć tudje ne mogu li ne znadu valjano obavljati, to nije nijedan njihov posao savjestno i točno promišljen ni izvršen. Polovičarstvo takovih poslanika šteti samoj stvari i narodu. Službeni i zasebni „polovičari“ prieče kulturni napredak, neprijatelji su prosvjete pa bilo da se i diče možda prosvjetom te častnim imenom prosvjetitelja. Gospodaru očevidno propada imanje ne ulaže li sve svoje sile u gospodarske svoje poslove; trgovca čeka bubanj stečaja, nije li zaokupljen čitav dan u svojoj trgovini; na svećenika jadikuje crkva, škola i puk, nije li posvetio svoje sve sile duševne i tjelesne dušobrižničtvu i svetom svojem zvanju, a najtužniju nam sliku pruža škola, učitelju koje nije posvećena sva misao napredku povjerene mu djece. Svakoga se može lakše zamieniti, nego li učitelja i svećenika. Oni mogu mnogo koristiti, jer najviše uplivaju na razvitak pučke prosvjete strogim vršenjem svojih zvaničnih i prosvjetnih dužnosti, al ako zanemaruju ove dužnosti, toliko više štete nanose ondje i onima, s kojima ih veže zvanje i služba. Koliko s toga moramo visoko cijeniti požrtvovne i savjestne svećenike i učitelje, toliko više moramo koristiti i žigosati nemarne ili „polovičarske“.

(Konac sledi.)

Politički pregled.

U Puli 15. novembra 1905.

Austro-Ugarska

Bečki listovi javljaju, da je imenovan mladočeski zastupnik dr. Fort odjelnim predstojnikom u ministarstvu za željeznice. Obćenito gibanje željezničkih radnika i službenika u sjevernih pokrajinah Austrije prinukalo je središnju vladu na to, da se je napokon upustila s njima u dogovaranje te im obećala poboljšanje doladaka.

Ministar-predsjednik Gautsch očitovao je jednoj deputaciji, da vlada već radi uz odobrenje vladara na osnovi o proširenju izbornog prava, koja počiva na modernom temelju, i koja će zadovoljiti zahtjevno vremena, te će biti stvar državnog sabora, da tu promjenu zajedno s vladom privede koncu još u ovoj izbornoj periodi. Končno je ministar predsjednik izjavio, da vlada kani odmah upolriebiti znatnu svotu novaca za poboljšanje plaća željezničkoslužbenika, nu sve to uz uvjet, da se željeznički uslužbenici vrata u službu i da ovu strogo i lojalno vrše. Ako se uslužbenici odupru ovim dobrohotnim namjeram, upotrebiti će vlada sredstva, koja njoj stoje na razpolaganje, da osigura ovaj prore: t. Za proširenje izbornog prava izjaviše se skoro svi zemaljski sabori a radništvo čitave Austrije neće više mirovati, dok se to važno pitanje pravedno ne rieši.

U dalmatinskom saboru stavio je zastupnik dr. Trumbić predlog, podpisan od dvadeseterice članova hrvatskog kluba, neka se pozove vlada, da u najkraće vrijeme predloži saboru na ustavno pretresanje zakonsku osnovu o preinaci postojećeg zemaljskog izbornog reda na temelju sveobšeg, jednakog, izravnog i tajnog prava glasa i načela zastupanja manjina.

Kako javljaju iz Zadra, postignut je sporazum izmedju hrvatskih i srpskih zastupnika na dalmatinskom saboru. Ovi posljednji izjaviše se za ujedinjenje Dalmacije s Hrvatskom, a hrvatski zastupnici izjaviše se za ravnopravnost Hrvata i Srba Dalmacije.

PODLISTAK.

Iz nedaleke prošlosti.

(Jedan izborni čin.)

(Nastavak.)

A mi već trudni i gladni u bližnjak krému. Ej krému, daje nam stogod jesti i piti! Dodje oa sa smieškom na licu, te nam dobaci, „danas, dok izborni čin traje, ne smijem nikomu ista dati, to je nalog od c. k. komisara“. — Ali mi smo gladni! — „Ne koristi, niks!“ i ode. Eto tamo se ždere, a mi ni zalogaia ne možemo dobiti! Dobro, pazit ćemo sada pozornije, biti ćemo lakši a potom agilniji. Mi mah na vrata. Eto zgode! Velečastni nešto na dovratak piše! Aha! Pazimo! Izručil seljaku glasovnicu. Pozove drugoga i iz nutarnjegva džepa nešto vadi. Što je?! Talijanske glasovnice s hrv. tekstom (zput, pravopis bolji nego na našim, poznati gospodin je tako htio, da su oni imali napisano zastupnici, a mi reprezentanti!). A tko velečastni, vi Talijan? Nisam! reče ali osvetit

se moram. E onda sv. vjere više nema, jer po kršćanskoj nauci, osveta je Božja, dobaci mi jedan naš. Ali on ne mari za to. Stetilo se ih više oko njega, a on, brajane, pobere se u krčmu, da tamo blaguje, ko i mi prije. Jedan od naših pošao za njim u gornji sprat. Kad tamo ima što vidjeti. Na jednom stolu, uz kojeg sjedio drugi u stabu protivničke stranke, stoje dvije flaše „dobroga“ a na velikom tanjuru butine i kruha. Donesao je sobom. Velečastni odmah k njemu. Valjda su si dali prije riječ, da će se gore sastati. Počeli blagovati, a naš bio im je samo svjedokom. Velečastni, valjda iz osvete sada s tim gospodinom jedete, opazi naš. Vederemo, lko će se posljednji smijati doda on. — Vrate se žandari. Mi odmah k njima. Što je? Ništa, odgovore. Mi nismo ništa vidjeli. E, to je po austrijsku, primjeti jedan naš, i vratismo se na naše pozicije. K nama se približi velečastni iz V. Srdito pokaže na skup ljudi. Propast ćemo danas. Do sada imademo jednaki broj glasova, ali ovi prodanci, počiče za

nje glasovati. Jedan iz skupa stupi napried i uvriedi našega gospodina. Nastala je mala gungula. Dobračije kavgu prisutni žandari. Onaj „jedan“ za oto pošao je tri dana u hlad sjediti. Mi u razgovoru kad se približi treći velečastni. Doznao je već na putu za naš položaj. Ugadjalo mu. E, latinah je, pak se za naše stvari joko ne brine. Pozdravi nas i pita za sreću pri izboru. I on bi mogao u trećem tielu glasovati, ali se nije još odlučio. Ne zna razlikovati stranke, akoprem je trideset godina u Istri. Primjetit, da bi dobro bilo, da i oni (protivnici) općinom ravnaju. Možda bi bilo bolje?! Takovomu nismo htjeli da na ovakve gluposti odgovaramo, već se odateljismo. Vratilo se on kući. Oko podnaja imali smo mi i oni do 100 glasova. U četiri po podne zaključije se izborni čin. Treba uprieti sile, da suzbijemo neprijatelja. Ajde ovamo, ajde ona.no. Naši uvijek pridolaze. Njihov broj ostaje. Račdo i oni. Ali, što se neima, ne može se ni dati. Krv nije voda!

Obćinski sluga po drugi put čita ime-nik izbornika. Još dvojica dolaze. Naši su.

U zadnje vrijeme odlučili se, da za našu listu glasuju. Bojali su se jer duguju protivnicima. Da s njima glasuju, nije im dala savjest. Svršeno jest! Napeto se očekuje rezultat. Jedan od komisije dodje van iz dvorane. U ruci nosi zaključak današnjega izbora. Veseo on, naš je, javiti će rodostnu vijest. Čita! Naši: 200 glasova. Njihovi: 100 glasova. Velečastni 30 glasova. Zivio, zaozi u dvoristi. Protivnici se nešto zagroze i pokunjenio otidju u svoj tabor. Velečastni sa svojim hatom put pod noge i kući. I gosp. komisar od njih je otisao. Sada smo slobodni! Poletimo u krčmu da zadovoljimo našim čuvstvima a i tijelu, akoprem smo bili trudom zasićeni. Ajdede, prvi dan je dobro prošao; još dva. Bog dad brzo svršiti. Teško je izdržati toliki napor; a i čovjek se lahko ogriješ kad vidi da su nekotji skroz zaslijepljeni. Bože dad im čist razgovor. Odalećismo se i mi, da još stogod učinimo i da odpočinemo. Sutra nas čeka možda neugodan doživljaj. Nudajmo se dobromu. Pravica je s nama! (Konac sledi.)

Zagrebački listovi javljaju, da će Hrvatski sabor razpravljati do 20. decembra, onda će se odgoditi do jenera, pak će se sastati u jednu sjednicu i vlada će ga razpustiti. Odmah zatim provesti će se u najostrije zimsko doba obći izbori za sabor.

U glavnijih gradovih banovine obdržavaju radnici sastanke i skupštine za uvođenje obćeg izbornog prava. U Zagrebu došlo je povodom tih skupština do okršača između radnika i redarstva.

U saboru staviše oporbeni zastupnici predlog, kojim pozivaju vladu, neka s mjestada dađe zadovoljstina povriedjenom zakonnu obustavom izbora narodnog zastupnika u Koprivnici.

Gra Gora.

Proglas, što ga je izdao knez Nikola na svoj narod, naisao je u čitavoj kneževini na sveobće odobrenje, te je uslied toga knez Nikola primio od svoga naroda zahvalnica i čestitaka.

Dne 13. o. mj. stigao je knez Nikola sa suprugom u englezki grad Portsmouth na englezkom kraljevskim brodu, koga su pratila četiri broda ratne mornarice. S knezom putovali su ujedno grčki kraljevski supruzi. Istog dana stigoše visoki putnici u mjesto Windsor, gdje ih na kolodvoru srećano dočekase englezki kraljevski supruzi sa bogatom pratnjom.

Srbija.

Iz Biograda javljaju, da će se skoro sastati posebna komisija od 15 članova, koja će izpitati zahtjeve Austro-Ugarske u trgovačkom ugovoru sa Srbijom.

Narodni zastupnici Ribarac i Velčković postavise interpelaciju o odnosajih između Srbije i Englezke. Englezta je naime prekinula diplomatske odnose sa Srbijom nakon poznatog umorstva kralja Aleksandra. Radi toga pitaju ovi zastupnici vladu, što kani poduzeti, da ti napeti odnosaji između obiju država prestanu.

Rusija.

Nemiri izazvani posljednjih dana revolucionarnom odboru u svih većih mjestih Rusije, slegoše se napokon, te se polagano vraća svuda mir. U glavnom se može reći, da je proglas cara Nikole od 30. pr. mj. učinio svoje, te ruskomu narodu povratio mir i podlogu za daljnje mirno razvijanje.

Ministar-predsjednik Witte nastoji svimi silama, da pridobije najuglednije ruske muževe za svoju vladu. Svi slobodumni rodoljubi Rusije žele iskreno, da bi Witteu pošlo sretno za rukom sastaviti pravu slobodnomu vladu.

Ovih dana otputovala su iz ruske Poljske 22 zastupnika svih stoleva i strana Poljačkih u Petrograd, da ondje postavise svoje zahtjeve glede uredjenja podpune autonomije sa zakonodavnom tjeleom u Varšavi. Čini se, da su ruski odlučujući krugovi voljni zadovoljiti tomu zahtjevu poljačkih rodoljuba.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Vjencanje. Dne 11 o. mj. vjencano se je ovdje čestiti rodoljub g. Janko Gregorec iz Buzeta sa vriednom rodoljubkinjom gospodjicom Anticom Hočevar iz Pule.

Naše srdačne čestitke sretnim mladencima!

Brodovlje ratne mornarice u Dalmaciji. Ratno brodovlje pod zapovjedništvom kontreadmirala Leopolda viteza Jedine, koje bijaše do nedavna sakupljeno oko naše obale, zaplovilo je dne 4. o. mj. iz Fazane put južne Dalmacije. To brodovlje sastali će se najprije u Šibeniku, odakle će polovicom ovog mjeseca zaploviti put Tivta, gdje će se zadržati više dana.

Za hrvatsku gimnaziju u okrugu sudlištu u Puli. U zadnjoj sjednici obćinskog zastupstva grada Pule priobćio je načelnik g. Dinko Dr. Skanić medju ostalima, da je obćinski zastupnik i savjetnik

g. Karlo Kupelwieser položio svoju čast i da je otvorena nova talijanska pučka škola u Šijani.

Odstupiv predsjedništvo savjetniku Dr. Jaschi-u izvestio je zatim načelnik o predlogu za ustrojenje okrughnog sudišta u gradu Puli. Novom sudbenom procedurum — reče — nije se u Puli ništa koristilo, već samo stetiilo, jer se je mjestomno kotarskomu sudu oduzelo sve one civilne parnice, koje prekoračuju iznos od 1000 kruna. Grad Pula bijaše u pogledu prava uvijek zanezaren. Radi tih abnormalnih okolnostih pitamo ono, što nam po pravu pripada t. j. ustrojenje okrughnog suda u Puli, nipošto prenos okrughnog suda iz Rovinja u Pulu. Grad Pula — nastavi — daje okrughnom sudu u Rovinju već sada oko 40 po sto civilnih pravda.

Konačno predloži, da se pozove vladu neka poduzme odmah potrebite korake za ustrojenje okrughnog suda u Puli; nadalje ima se pozvati obćine sudbenih kotara u Lošinj, Cresu, Krku, Vodojanu, Labinu i Pazinu, da se izjave o tom pitanju i da uprave molbe na ministarstvo pravosudja; i konačno neka se zamoli zem. odbor i zem. sabor Istre, namjestništvo i sve zastupnike Istre na carevinskom vieću, da podupru molbu za ustrojenje okrughnog suda u Puli.

Predlog taj bi prihvaćen jednoglasno.

Obć. zastupnik *Devescovi* obrazloži svoj predlog, da se zamoli zemaljski odbor u Poreču neka ustroj talijansku gimnaziju u Puli. Govornik osvrnu se na mjestnu njemačku gimnaziju, koju je posljednje godine polazilo 48 Niemaca, 96 Talijana i 38 Slovena. Izjavlja se proti uzgoju talijanske mladeži u njemačkim školama navadajuć reći tršćanskog pisca i zastupnika Hortisa, da djak, koji se uzgaja u tudjem jeziku, pa bio još bistriji, ostaje polutan (bastard) i kao takov ne može da ništa stvara. (Zar to vriedi g. zastupniče samo za talijansku djecu, a koliko hiljada hrvatskih bastarda stvaraju talijanske škole samo u Istri? Op. pisca.) On zahtjeva uvođenje njemačkog jezika u škole, da se mladež uzmogne natjecati u borbi za službe. (A hrvatski jezik, zemaljski jezik, jezik većine stanovništva pokrajine Vam smrdi kao vragu tamjan. Op. p.) Neće ni da čuje o prenosu talijanske gimnazije iz Pazina u Pulu — jer dok borba nije odlučena, ne možemo se odrediti na predstražu u Pulinu.*

U formalnom pogledu predloži, da se pošalje zemaljskomu odboru spomenicu za ustrojenje talijanske gimnazije u Puli.

I taj predlog prihvatise jednoglasno. (Čudimo se, da naši dobri susjedi ne pitaju od zem. odbora, da im u kojem njihovom gneždu ustrojiti i talijansko sveučilište. Ta zašto nebi!? Hrvatim i Slovenecem ne daju ni pučkih škola, a za sebe traže već eto drugu gimnaziju iz zemaljskih sredstava. Tužna koza sadreti će i kožu s tebe! Op. p.)

Sv. Marija oil Zdravlja — (obćina Barban) dne 11/XI. 1905. Polovicom, odnosno koncem tekućeg mjeseca proći će 3 godine odkad se je biralo zadnji put obćinsko zastupstvo. Sad bi dakle po zakonu imali biti razpisani novi izbori. Nadamo se, takodjer da se neće na dugo zatezati. U kojem jeziku će biti sastavljene listine izbornikah?

Tri su godine prošle, da smo dali povjerenje mužem, od kojih smo se ufali, da će nastojati o dobrostanju i napredku naše hrvatske obćine, a napose, da će zagovarati i braniti hrvatski jezik i hrvatsku narodnost u svakoj prigodi. Ali ljuto se prevarismo! Većina tih muževa je držala s kmeti, dok su ih kmeti izabrali, a posle obrnuli im ledja. Dobra je to nauka našim Barbancem da se budu barem u buduće znali ravnati.

Obećivali su ljudem manu nebestu, ako budu izabrani za župane; za izliku činili su se protivni šarenjakom samo da si osjeguraju puk. — Ali drugčije su u

u srcu mislili, što nam dokazuje njihovo dosadanje vladanje i držanje u zastupstvu. O hrvatskom jeziku ni pisaulo se nije; dok nije napokon zaposjelo jedan golobradac izpražnjenu zastupničku stolicu, koji je takodjer težkom mukom došao do toga, da u obćini morade biti uredovni jezik hrvatski i ništa drugo nego hrvatski.

O popravljanju i gradjenju cesta slabo se radilo, a nekoje podobćine imaju groblja ili cimitera da ih je užas vidjeti.

Mili Bože! ako zadješ po naših putovih izvan ceste, bilo ljeti, bilo zimi, treba da imaš sto čitjuh, da na sve pazis, da vidiš kamo ćeš koraknuti, hoćeš li u vođu ili u blato, ili na leticu, i hoćeš li ako je plot blizu, čuvati kapu na glavi, da ti ne ostane na drači ili kupini; ili da ti oči, uši ili lice ne ogrebe; ili češ čuvati kuret ili gaće da ti ih ne razdrpa i tako se događaja, da okaljani ili razdrpan kući dodješ ili pak jedno i drugo. — Ovakvi puti nalaze se najviše oko Manjivdorca, po kojih žalibože nije sjegurno hoditi, jer tko padne, slomiti će si rebro! Nije li to Bogu plakati!?

Po selih zimi od blata i kaljužah po putovih, a batak pred kućami nemože se nikud; ako je pak vrieme južno moraš radi smređa nos zaćepiti. Od toga žalibože moglo bi prouzročiti kužnu bolest, na što upozorujemo c. k. poglavarstvo u Puli, te da isto bezodvlačno u tom pogledu izvoli poduzeti smjerne korake.

Da se pritužimo na obćinu odnosno na zastupstvo, ostao bi naš glas, glas vapijućeg u pustinji.

Dakle nadamo se, da će biti izbori za novo zastupstvo razpisani najdulje do 1. prosinca t. g., gdje će imati svaki prigodu dati svoj glas drugim muževom, koji će se zauzeti ozbiljnije za dobrobit obćinara, te raditi više za naš narod, jer nije dosti samo reći, nego treba imati i srca i volje činiti što je dobro.

Dakle na noge! i oprezni budite. Preporučamo Šajnceem, da se drže narodnog značaja kao i do sada. Sad je vrieme da se popravi ono, što se je prije pogriješilo. Počimmo odmah dogovarati se jedan s drugim, koje ljude ćemo birati u novo zastupstvo. Te ovog puta moramo sve drugčije uraditi nego li do sada. Složimo se dakle, pak izaberimo si ovaj put takove ljude za župane, koji će točno i savjestno raditi za napredak naše obćine.

Lošinjki kotar:

Sa otoka Cresu pišu nam: Nećete se g. uredniče, čuditi, što Vam danas ne dolazimo s viekoviečnim pritužbama, već Vam se dapače možemo nećim i pohvaliti. Nije to doduše velika stvar, ali kad je čovjek naučan na samo zlo, poveseli se i neznatnomu dobru.

Pohvaliti Vam se imamo naime tim, da nam je ove godine rodila obilato maslina, te da ćemo mi seljaci ovog otoka, vlastnici maslina, za naš trud biti obilato nagradjeni. Maslina je naime (oliko, da ćemo imati ulja nesamo za domaću porabu dosta, već da će mnogi od nas imati ga i za prodaju ili za izvoz.

Prošloga čedna počelo se na mnogih mjestih pobirati maslinu, što je prilično trudan posao, osobito pako ako neima dosta radnih ruku, kao što je slučaj kod nas, jer se mužka mladež i mnogi kućegospodari odseliše u daleki svijet trbuhom za kruhom.

Naše ulje uživa i u izvanjskom svijetu dobar glas, premda nije pripravljeno po svih propisih modernog priredjivanja. Ono bi došlo do svjetskog glasa, kad bi htjela carska vlada savjetom i novcem priskoćiti nam na pomoć, kao što čini u susjednoj Dalmaciji, kad se i mi naučimo posve racionalno priredjivati taj domaći naš proizvod. Nu što ni bilo do sada, moglo bi biti u buduće, ako se koja od uplivalih osoba u tu svrhu za nas zauzme.

Takodjer naši ribari bijahu prošloga čedna sretni, jer su ulovili u par navrata

velik broj ukusnih riba, koje razpredaše što u gradu Cresu i u okolici a nešto izvezoše i u susjedne gradove.

Voloski kotar:

Opatija. (Vjencanje). Suboto dne 11. t. mjeseca bili su vjencani u našoj crkvi Erminija Ferlan i Daniel Slanger, strojovodja kod c. k. mornarice. Mladoženja potiče po djeđu iz Voloskoga, al rođen je u Puli, te ovuda manje poznat. Glasovi o njem su najbolji. Tim poznatija je nevjestica, dražestna Erminija. Više godina bila je dakako dragovoljna crkvena pjevačica. Pjevala je i u zborovih u „Zori“, kod raznih zabava. Kod njih je i predstavljala. Mnogim je još danas pred očima, kako je medju ostalim već prije više godina, kao mala djevojčica divno predstavljala sirotu-djevojčicu, bez oca i majke i siromašnu. Kao da vidiš pravu takovu sirotu. Uzgojena i čuvstvom je gospodja Erminija Hrvatica dušom i tjeleom. Pred samim vjencanjem neki su mislili, da bi se mladi par vjencalo talijanski ili njemački obzirom na mladoženja, koj nezna dobro hrvatski. Erminija je na to odlučno rekla: ili hrvatski ili nikako! A s tim je i mladoženja bio zadovoljan. I vjencali su se po hrvatskom obredovniku. Bilo u srelan čas! Bog jih pratio po svih putevih njihovih! A i vratili se u ove strane, i za stalno, čim prije!

Za družbu sv. Cirila i Metodja za Istru. Sabralo se je na „Srnljakovi večeri“ u kćerini Sanković-Soldatić u Danama dne 20/7. 1905. K 12. Darovaše sljedeća gg.: Mladenić Ante, učitelj u Vodicama K 1—; Sirotić Josip, učitelj u Humu K 1—; Drašćić Jakov, sumar K 1—; Sanković-Soldatić Matko, župan u Danama K 1—; Sanković-Soldatić Davorin u Danama K 1—; Poropat Ante, župan u Trsteniku K 1—; Poropat Ivan, čuvar u Trsteniku K —40; Veleč g. Habat Josip, župeupravitelj K 5-60.

Pazinski kotar:

6000 kruna zemaljske podpore djakom talijanske prkos-gimnazije u Pazinu. Predsjedništvo talijanskog djackog podpornog društva u Pazinu zaključilo je — kako javljaju talijanski listovi, da će produžiti rok za molbe za podpore siromašnim djakom talijanske prkos-gimnazije do konca novembra 1905. Za podporu tim djakom stavio je zemaljski odbor u Poreču iz zemaljske blagajne na razpolaganje ravnateljstvu onog podpornog društva čitavih 6000 kruna. Tako je krunjlesko-šarenjajkoj gospodi u Pazinu lahko dieliti bogate podpore svojim potrebnim i nepotrebnim djakom — jer onaj novac nisu mućao sakupili — već ga je sl. zemaljski odbor velikodušno uzeo iz zemaljske blagajne.

Naša siročad na hrvatskoj gimnaziji u Pazinu mora da se zadovolji smrvicama, što no njoj ih dieli „djacko podporno društvo“ od svojih skromnih i teško sakupljenih sredstava, doćim se eto sipa talijanskim i nesiromašnim djakom iz punog rukava i iz 'zemaljske blagajne, u koju unašaju svoje krvavo zaslućene krajcare i hrvatski stanovnici Istre. Za te stanovnike i za njihovu siromašnu učesku se dječicu neimaju gospoda kod zemaljskog odbora u Poreču ni srea ni novca, doćim imadu vazda novca kad treba poduprieti talijansku djecu — premda uvijek govore i pišu, da Talijani nisu siromašni i da smo mi Hrvati sami ubogari i prosjaci. Oj nepravde, nigdje te ne bilo!

Pazin, početkom novembra 1905. Izgleda, gospodine uredniče, kako da smo već negdje u Kalabriji. Znajte bo, da naš c. k. sud nikad i nikad ne rabi drugčije pozive, do li samo talijanske. Šaljemo vam nekoliko kuverta i nekoliko prepisa poziva, koji su uvijek samo talijanski. Izvolite u „N. S.“ tiskati samo jedan, nek se znade kako se kod nas nastovljuju pozive, i nek se vidi kako su baš originalni i smiešni. Evo jednoga:

Citazione di testimonio (affare penale). Al Signor Beramac Verminotto detto Kovac il quale addi 22/10. 05. giocò alle bocce all' Americano)

in Vermo.

Ella è invitata a comparire il giorno 14 Novembre 1905 alle 8 1/2, antimeridiane davanti a questo Giudizio, per essere sentito come testimonio nella osteria all'Americano.

I. R. Distrettuale Pisino, Sezione IV. li 3 Novembre 1905.

Iza ovoga je nekakav hieroglifčan podpis. Mi nebi trebali, da zahtjevamo od c. k. kotarskog suda u Pazinu, da bi pisali hrvatski, jer oni sami bi morali prvi vršiti zakon. Zakon ne vrijedi valjda samo onda, kad se radi protiv nama ili protiv našeg jezika. Ne dozvoljavamo, da se nas radi čijihgod hira zapostavlja ili vrijeđa. Zahtjevamo pak od naših županstva, da povrate svaki talijanski naslovljen spis, bilo od koje mu drago c. k. oblasti. Smiješno pak nam se čini, kako se može nekoga nazvati „Beramac Verminotto“? Ili ima možda c. k. kotarski sud u Pazinu to pravo? U obćini Beram nema niti jednog Talijana. Beramac ostane uvijek Beramac, čemu dakle ono „Vermiotto“? Laliko reći „detto“, al tu treba još ime i prezime, jer znamo da na selu imade slučajeva, da više obitelji nosi isto nadime. Komu onda, da se takav poziv izručiti? Eto takve se bezmislene pozive pošilja na župane, a sada ti župane moraš poći najprije učiti talijanski, jer ti c. k. gospoda neće da pišu hrvatski. Zatim moraš poći do Pazina, da se popitaš, koji je taj, što je kod „Amerikana“ taj dan na kugle igrao. — Čitali smo jednom u „N. Sl.“ kako se je jednom na nekom sudu pisalo talijanske zapisnike, pa se između ostaloga stavilo u zapisnik, da je seljak bio na svom mjestu „detto Potriba“. Bog zna, neće li sada c. k. sud u Pazinu pisati komu: „detto Potriba“. Daleko od nas sumnja, da bi se to bilo dogodilo na sudu u Pazinu. Na koncu moramo konstatirati da su kof kotar toli občina Pazin 99% hrvatski, i da se hrvatskim ljudem uvijek i uvijek od našeg suda pošiljaju samo talijanski papiri. Možda će koji reći, e ta naši ljudi i onako neznadu čitati! Dobro, onda počnite pisati i kineski. U nadi, da će občinsko glavarstvo učiniti svoje, da ćemo ovo do znanja i našim zastupnikom.

Koparski kotar:

Ročki kamarjer na delu. Čim su ovdješnji talijanci izgubili obćinu, izgubili su svaku nadu da ju opet sami pridobu, ali eto ti sreće imali su jednog veleučenoš kamarjera koji se mučilo po svietu, te postavili su ovo ufanje unj, jer ako im obćinu on ne spasi neće nitko drugi. Nakon dva ili tri mjeseca njihove propasti eto ti kamarjera u Roču, fejn, elegantan čovjek, za načelnika sposoban, a odijelo, ako postane načelnikom, niti kupiti trebali neće jer kao kamarjer ima dosta. Ni fraka za paradu mu neće biti treba kupiti jer i toga ima, ali dokle za sjede načelniku stolicu treba još da počeka, dakle što drugo nego kamarjer delati i u Roču. Ali je najgorce da ga neće nitko ni za kamarjera, takova nesreća mu se dogodila prigodom vjenčanja g. Čeha Rudolfa sa g. Fermeglia Josipom. Ni oni valjda nisu ga htjeli, ali on da im se osveti, eto ti ga javlja u malom zidovčiću da se je prigodom njihova vjenčanja pjevala misa u hrvatskom jeziku, to jest za njega, kao kamarjera d' Italia nekakvo veliko čudo: „Bravo, bravo mio Fuchsel, drica, drica, drica mio Fuchsel, cattivo Fuchsel non ti son altro che per mangiar.

Franina i Jurina.

Fr. Ča bi reć Jurino, da nisu mošćeniki poprdili storili za pućata drnskoga afrikana?

jur. Da ni on ote! bit, zač da bi moral na sednicah hrvatski govorit. Fr. A la brižan, ma bi redku kašu srebal, da nezna hrvatski.

Razne primorske viesti.

Vienčanje. Iz Trstata nam pišu, da se je dne 9. o. mj. vienčao u u tamošjoj župnoj crkvi g. Dr. Vinko baron Zmajić-Sveloivanski, kr. kotarski predstojnik na Susaku s gospodjicom Leokardijom Bačić, kćerkom trsatsko-susackog načelnika g. Hinka vitez Bačića. Čestitamo.

Teško obolio. Izvanjski listovi javljaju, da je teško obolio luksemburški vojvoda, koji dolazi obično svake godine u našu Opatiju. Starčevno stanje da je vrlo nepovoljno jer da ga naglo obustavljaju tjelesne sile.

Državna štipendija. Razpisan je natječaj na jednu štipendiju od godišnjih 420 kruna za djake tehničkih škola u Beču, Gracu, Pragu i Brnu. Pravo na tu štipendiju imaju djaci, rođeni u Istri ili u Gorickoj, koji se obvezu, da će nakon dovršenih nauka, vršiti svoju službu u jednoj spomenutih pokrajina.

Molbe valja predložiti do 25. novembra o. g. c. k. namjestničtvu u Trstu.

Ugodni glasovi iz Kranjskoga sabora. Ugodni su za nas svi dobri glasovi iz svih susjednih i bratskih ili srodnih pokrajina; ugodni osobito oni, iz kojih razvidjamo, da se rođena braća u susjednim nam pokrajinah sve više slažu u svojem postupku prema zajedničkom neprijatelju, koji crpi svoju moć samo iz nesloge svoje braće.

Obrađovalo nas je kad smo čitali da je Dr. Šušteršič u ime katoličke narodne stranke u sjednici kranjskoga sabora dne 8. t. m. predložio, da se zapisnik predjanske sjednice kranjskoga sabora ne odobri jer je sastavljen njemačkim jezikom, i da se zapisnik u istoj sjednici napiše slovenskim jezikom; da je zast. Hribar izjavio, da će za taj predlog glasovati i napredna stranka; te da je predlog bio primljen sa svimi glasovi objih slovenskih stranaka proti tobožnjim njemačkim glasovom, naime onim veleposjeda.

Do sada se je dostavljalo i čitalo zapisnik sjednica izmjenice jedan put slovenski, drugi njemački, i tako se je uvijek čredulo. Taj postupak kazao je preveliku dobrotu našega naroda, koja ne bijaše nikako na mjestu, a najmanje u Kranjskoj gdje ima tek pešćica Niemaca, i preva Niemcem ili Niems-kutarom, koji su u drugih pokrajinah toli bezobzirni prema Slovincem. To je i spomenuo Dr. Šušteršič, pokazao na sabore u Koruškoj i Slajerskoj, gdje je koliko više Slovenaca, nego li Niemaca u Kranjskoj, a gdje se zapisnik sjednica nikad ne čita slovenski, nego uvijek njemački. Kako Niemci prema nam drugdje, tako mi prema njim ovdje. Klin s klinom. I doba je da se kažemo sviestni sebe i svojih prava. Mi čestitamo i dru Šušteršiču, koji je postavio predlog i Hribaru, koji je pristao uz njega, a s njim i katoličko-narodnoj i naprednoj stranci. Budu li obje u obrani prava slovenskoga naroda i jezika uvijek složne, moć će onda pjevati koliko mu drago novo pečeni baruni Niemac Žvegelj, da je stara navada čitati zapisnike tudi nemški; moć će govoriti koliko hoće, da je Šušteršičeva namjera samo mutiti sporazumak među stanovničtvom — al mu to neće koristiti. Svakako bolje je, da vlada sporazumak među Slovenci jedne i druge stranke, i da su oni gospodari u svojoj kući, nego li da se oni među sobom kolju, da vlada Žvegelj i družina, predstavljajuća pješćicu Niemaca i Niems-kutara

Drugi za nas ugodni glas iz Kranjskoga bio je onaj tičući se promjene izbornoga prava. Samo o sebi se razumije, da su Slovinci pripadajući socijalističkoj stranci, za sveobće, jednako, izravno, tajno, izborno pravo. Za to pravo se je već u više zgodah

izjavila, katoličko-narodna stranka. Sad eto izjavila se je, za to i napredna slovenska stranka na usta zastupnika g. Hribara u saborskoj sjednici, pak na usta svojih odaslanika u ustavnom odboru. Ne mari da je i tu Žvegelj i družina protivan. Ta ona ne predstavlja naroda. Predstavnici naroda obju stranaka u saboru i svih trih stranaka u pokrajini, su složni. I to je glavno, to je ono, čemu se i mi radujemo. Drago nam je, da je odnorni odbor prihvatio načelo proporcionalnoga zastupanja. U saboru bi tako bila zastupana svaka stranka po razmjerju glasova, što bi ih kod izbora dobila.

Tako eto prvi zastupnici slovenskoga naroda u Kranjskom saboru prikazuju se kao ljudi pravoga napredka, prave slobode, kao zagovornici jednakoga prava za sve. Živili! Samo napred u ljubavi i slogi!

Javne skupštine za obće izborno pravo. U nedjelju u jutro obdržavane su u gradu Trstu dvie javne skupštine za obće izborno pravo.

Jednu skupštinu obdržavali su članovi socijal-demokratske stranke u kazalištu Politeama Rossetti, drugu trščanski Slovenci u velikoj dverani „Narodnog doma“. Najveće trščansko kazalište „Politeama“ bijaše slušatelj dubkom puno te su mnogi morali vani čekati dok je skupština svršila.

Na toj skupštini govorilo je više članova stranke za uvođenje obćeg, izravnog i tajnog izbornog prava te bijaše prihvaćena i resolucija kojom se zahtjeva od vlade uvođenje tog prava.

Istodobno obdržavali su Slovenci u svom „Domu“ skupštinu, koja bijaše izvanredno mnogobrojno posjećena. Za obće izborno pravo govorili su gg. Dr. Rybač, Skrbec, Dr. Pretner, zastupnik vitez Vukovič, Walter, Dr. Slavik i Skrl. Na koncu bijaše prihvaćena jednoglasno i uzbučno odobravanje skupštinaru sljedeća resolucija, koju je stavio g. Dr. Slavik:

„Pučka skupština, sazvana od političkog društva „Edinost“ u „Narodnom domu“ u Trstu dne 12. novembra 1905. zahtjeva odlučno, da vlada predloži državnomu saboru u prvaj sjednici budućeg zasjedanja zakonsku osnovu za obće, jednako, izravno i tajno izborno pravo bez svakog obzira na dosadašnje posjedovno stanje i sada postojeće povlastice s proporcionalnim sustavom, te da učini isto takodjer odmah u zemaljskih saborih.“

Koli socijaldemokrati toli slovenski skupštinaru pedša se nakon skupštine na ulicu, te su pošli — nakon što su se snatili kod poznate kavane „Chiozza“ — u velikom mnoztvu glavnimi ulicama grada na veliki trg i pred zgradu c. k. namjestničtva. Prvi su u obhodu pjevali radničke pjesme i francesku himnu, dočim su drugi orijel razne narodne. Na povratku pošli su socijaliste i Slovenci pred „Radnički dom“ gdje je prve jošje jednom nagovorio njih kolovodja a Slovence g. Cotič i posljednji pošli su od tud pred „Narodni dom“ gdje im se narodni pravci zahvališe na mnogobrojnom sudjelovanju — preporučiv im, da se uvijek odazovu ovako narodnom vodstvu kad ih ono pozove na posao za narodnu stvar.

Glavna skupština talijanskog političkog društva za Istru. Prošle nedjelje obdržavalo je talijansko političko društvo za Istru u talijanskom kazinu grada Pazina godišnju glavnu skupštinu, na kojoj su razpravljali obične državne poslove. Obširno izvjestio je zastupnik Bartoli o dje-lovanju talijanskih zastupnika na carevinskom vieću, osobito u pitanju ustrojenja talijanskog sveučilišta.

Dokladno se je i sazava istarskog sabora baciv — po talijanskom običaju svu krivnju na nezastinost hrvatsko-slovenskih zastupnika i na neku popustljivost cesarske vlade napram ovim posljednjim. Prihvaćena je konačno resolucija, kojom se odobrava postupanje talijanskih zastupnika koji u pitanju talijanskog sveučilišta toli u onom istarskog sabora.

Opaziti nam je na koncu, da bijaše ova skupština neobično tiha i mrtva bez običnih talijanskih bućnih harlekinada.

Prinos k uredovanju c. k. oblasti. Groza upravo hvata čovjeka kad vidi kako c. k. oblasti uređuju, kako nesazno poduzimaju inicijative, da podignu pučanstvo moralno i materijalno, nego kako i zavladaće sa stvarima, koje pojedini državljani potaknu, koje bi c. k. oblasti morale bez ikakva zatezanja riješiti.

Nija nam na misli, da danas pišemo o tolikih i tolikih molbah, koje leže neriješene kod c. k. oblasti već godine i godine, a koje se tiču n. pr. ustrojenja hrvatskih škola u raznih mjestih Istre.

Na misli nam je jedno posve materijalno pitanje, naime pitanje razdieljenja imanja zadruge Pregarske. Zadrugari Bulinar i Bobnić podnesli su već 28. septembra 1896. moibu, obzirom na razdieljenje imanja Pregarske zadruge, koje je c. k. namjestničtvo u Trstu bilo već godine 1889. odobrilo, a usljed pritužbe nekjih godine 1895. uništilo, i postavilo njeke uvjete, pod kojimi se dielitba može riješiti. Istodobno zabranilo je sjeći drva u zadružnoj šumi.

Dok nekijaše te zabrane još se je nekako prolazilo. Smatralo se je imanje skupnim, pak su se šumom služili zadrugari po staroj navadi. Al od kad postoji ta zabrana, a tomu je već 10 godina, od tad zadrugari niti ne smjedu uživati imanja kao suposednici, nit kao posjednici onoga diela, koji im po dieljenju pripada. Njih zahtie zima za zimom, i oni ne smjedu sjeći drva, da si sagriju samrle kosti. Njih mori glad, oni moraju plaćati poreze, al ne smjedu u šumu, da nasjeku i pripreve drva za prodaju. Oni bivaju globljeni ako u svojoj zadružnoj šumi posjeku drva. Događja li se što takva gdje drugdje nego u Austriji? Ie li u obće koje oblasti, bilo gdje, postupaju sa pučanstvom, kao što postupaju austrijske oblasti sa našim narodom.

Pošto bijaše pritužba radi toga i kod c. k. ministarstva poljodjelstva, i pošto se je u toj stvari postavilo čak interpelaciju u zastupničkoj kući carevinskoga vieća, je rečeno ministarstvo godine 1900. dozvolilo razdiobu zadružnoga imanja. I predma je i ta najviša oblast u stvari diobu dozvolila, predma su zadrugari zadovoljili svim zahtjevom što su ih postavile c. k. upravne oblasti, još danas nemogu oni u svoje posjede a da nebudu globljeni.

Zadrugari dali su napraviti kod c. k. bilježnika dielitbene pogodbe, i podpisali ih, izručili c. k. kotarskom sudu u Podgradu za uknjižbu, i o tom obavjestili c. k. namjestničtvo u Trstu. Ovo da je javilo c. k. sudu, da nedozvoljava uknjižbu, dočim šuti na sve podneske što su mu ih zadrugari poslali, junja i julja 1904., te febrara i junja 1905. C. k. namjestničtvo šuti, ne odgovara na podneske zadrugara, i pušta nek ih globi, kad hoće, da se u svojoj bijedi pomognu u svojoj vlastitoj sumi.

Kad će taj zulum već jednom prestati!?

Advertisement for Kathreiner-Kneippova sladna kava. Includes an illustration of a woman and child, and text: 'Ponos svake kućedovodice jest valjana kava. Kathreiner-Kneippova sladna kava ne smije kod pripreve kavnoga napitka u ničemomu — izmjenstvu manjkati. Valja zahtjevati samo izvornote ome a imenom -KATHEINER-.'

Advertisement for VELIK VALJNI MLIN. Text: 'VELIK VALJNI MLIN sa najboljim pšeničnim proizvodima. traži sposobnog ZASTUPNIKA za putovanja u Istri. ooo Ponude na ooo upravu ovog lista.'

Pozor tamburaši! Izšli su novi cilenici najnovijih partitura od Farfala, Mahala, Hruze, Bozetta itd. i cilenici tamburaški potrebni od prve sisačke tvorice tambura
J. Stjepušin u Sisku.

Izabite! Najbolja kakao i čokolada najplije preporučujemo:
Johanna Hoffa
Kandol-Kakao
 koji posjeduje najmanju sadržinu masti, pa je uslođ toga najlakše probaviv, ne prouzrokuje nikakva nadutost, pa je, skrozom razumno jesti, ipak najkorisnija čokolada.
 Pravi je samo sa imenom Johanna Hoffa i sa zaštitnim znakom slava.
 Omoti od 1/4 kg 90 litra. Može se svagdje dobiti.
 Omoti od 1/2 kg 55

Svoji k svojima!
Skladište pokućstva
 goricko-selkanske
stolarske zadruga
 (prije Antua Cernigoj)
TRST

Via di Piazza vecchia 1, polak crkve Sv. Petra
Tvornica sa strojevnim obratom.
 Pokućstvo izrađuje se samo u peći izsušenim drvom.
Konkurencija izključena. — Za solidnost se jamči.
 Prodaje se takodjer uz mjes. odplatu.
 Zastupstvo u Trstu, Splitu i Aleksandriji
 Ilustrovani cilenici se šalju na zahtjev.

JADRANSKA BANKA

U TRSTU

Bankovne prostorije u ulici
NICOLÒ MAGHIAVELLI
 br. 26.

započela je svoje poslovanje, te obavlja sve bankovne i mjenične poslove: eskomptuje novčene, daje predumove na vrijednosne papire kao i na robu ležaju u javnim skladištima.
 Kupuje i prodaje vrijednosne papire svake vrste, devize, inozemni zlatni i srebrni novac te banknote, i unovčuje kupone i izdane papire uz najpovoljnije uvjete.
 Izdaje dozname na sva glavna tržišta monarhije i inozemstva, te otvara vjeršije uz isprave (dokumente) ukrcavanja.
 Prima novac na stedišnicke knjižice u tekući i giro račun.
 Obavlja sve burzovne naloge najbrže i najsvjestnije uz vrlo umjerene uvjete.
 Posreduje i konvertira hipoteke kod prvih hipotekarnih zavoda uz najniže uvjete.

Odlikovana
sviječarna na paru
 Gorica - ulica Sv. Antona.
 Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom starješinstvu, p. n. slavnom občinstvu svijeće iz prijesnoga pčelnoga voska kg. po K 4-90. Za prijesnost jamčim s K 2000. Svijeće za pogrebe, za božićna drva, vošteni svitci i med najfinije vrsti uz veoma niske cijene.

TRSJE (loza) u Istri priljubljeno i drugih vrsti, navrčeno (ciepljeno)
 na američko trsje pripravlja za jesen god. 1906.
Pečenko i drug — Komen-Gorička.
 Ciena ciepljenog trsja jest:
 Na rupestris monticola 1000 komada . . . K 120—
 Na riparia Portalis 1000 komada . . . > 120—
 Na aramon X rupestris br. 1, 1000 kom. . . 140—
 Na riparia X rupestris 1000 komada . . . 140—
 Naručbe se primaju do 31. jenara 1906. — Sa naručbom valja poslati 20% kapare. Koji želi vlastite vrsti trsja, neka pošalje poštom ciepove različite debljine.
 Za dobrotu trsja se jamči.

Dvostruki elektro-magnetički križ ili zvijezda
 R. B. br. 86967. — Telefon br. 45—22.

jest elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod uloga, reume, astme (težkog disanja), nespavanja, zujenja u uhu, neuralgije, glavobolje (migrane) kucanja srca, zubobolje, muževne slabosti, studeni ruku i nogu, padavice (epilepsije), marenja postelje, najest, nesvjesite, neplihosti, drhtanja na tijelu, influencu ekopčane sa bolešću hrtba, bleđila (matokrnosti), zeludačnih grčeva, bezicnosti, ischiasa, punokrvnosti, svih udnih grčeva, bipochondrie, tjelesnih grčeva, hémorrhoida, kao i kod sveobit slabosti itd. služi kao nenadkriljivo sredstvo, posto elektro-magnetička struja cielem čovječijem tijelom djeluje, eme se rečene bolesti u najkraćem vremenu izloče.

Poznato je, da liečnici kod navedenih bolesti višekratno elektrizirvanje tijela upotrebljuju, ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazno i povremeno kroz tijelo prolazi, dočim naprotiv tomu struja elektro-magnetičnog križa ili zvijezde R. B. br. 86967, kako je jur rečeno, umjerenim načinom neprekidno na tijelo djeluje, što svakako bržem izličeću dovoli, nego li prvi postupak. — Do 20 godina staro bolesti izličeće su sa svojim strojem posve! Od izličećih sa svojim strojem R. B. broj 86967 izražene zahvale kao i od odličnijih slojeva izdano svjedočbe i priznanice iz svijtu strana svieta pohranjene su u mojoj pismohrani, gdje stoji svakomu u svako doba na uvid. Eđje siljeća liek nije psmrgu, malim početni moj stroj, jer je to sigurno sredstvo proti gore navedenim bolestima, a onaj bolesnik, koji po mojem stroju nebi bio izličen najdolje u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upozorujem osobito p. n. občinstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltinim, koji je poradi svoga nesposjeba zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvijezda R. B. br. 86967 osobito se hvall i uživa vaurednu dopadnost poradi svoje izvrstne liekovitosti.

Mali stroj stoji 4 K. Rabišiga mogu samo djetca i jako slabe gospudje.
 Veliki stroj stoji 6 K. Rabiš kod ostarijih 20 godina, kroničnih bolesnih.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se i u hrvatskom jeziku. Pouzrećem ili ako se novac unapred pošalje, razaslije glavna prodavona za tu i inozemstvo:

Albert Müller,
 Budimpešta, V., Vadasz-ulica 43/IV.

Visokom kr. zem. vladom proglašena liekovitom vodom radnicom
APATOVAČKA KISELICA
 naravna alkalicko-muriatna-litijaska kiselica vrlo bogata ugljicnom kiselicom
izvrstno i poput kristala čisto stolno piće.

Glasoviti liečnički auktoriteti prepisuju ovu kiselicu s najboljim uspjehom kod svih bolesti probavnih organa i gričjana proti ulozima i reumi, kod zeludačnog, plućnog, zelenog svih drugih katara, proti hemeroidima (zlatnoj žilji), kod boli bubrega, mjehura, kamenca, četvrtne bolesti, zrnatih i nateklih jetara, izgaravice i mnogih drugih bolesti. Prokušano izvrstno i nenadkriljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.

Analizirane ju prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski savjetnik i kr. prof. dr. S. Bošnjaković.
 Nagradjena na mnogim velikim strukovnim izložbama sa 15 zlatnih medalja.

„Upraviteljstvo vrela Apatovačke kiselice“
 ZAGREB, ilica broj 17.
 Dobiva se u svim liekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i gostionicama.

OGLAS.
NIKOLA ŽIC-KLAČIĆ i drug.
 Mlin na benzini i trgovina brašna na veliko
 u PUNTU, otok KRK, Istra.

CIENIK
 Čistog pšeničnog i kukuruznog brašna veoma korisno za obitelji.

Ciena po 100 kg.:	
pšenično brašno broj 1	K 26-60
„ „ „ 2	26-20
„ „ „ 3	25-80
„ „ „ 4	24-50
Sve vrsti 1, 2, 3, 4, ujedno pomiješane	K 26—

nesijano sa mekinjama . . . K 21—
 mekinje (posije) . . . „ 14—
 kukuruzno brašno . . . „ 18—
 raženo brašno prosijano . . . 24—
 „ „ nesijano „ 19—

Sve naznačene ciena računaju se postavljene u Puntu na barku ili parobrod u Krku. Plaća se u Puntu, a utuživo u Krku. Uz gotov novac 1 1/2 % popusta. Na zahtjev šalje se uzorke franko i badava.

U našem mlinu melje se svakovrstno žito uz cieniu po 100 kg. K 1-50, osim toga koji želi da bude brašno prosijano plaća više po 100 kg. K 1— (manje od 100 kg. se ne sija). Nabavljamo prazne vreće koje se nalaze u dobrom stanju za spremanje posija po 100 kg. i plaćamo za svaku 16 para a za one za brašno 20 para; one pak koje drže 75 kg. po 30 para.

Koji želi imati pobliže upute neka se obrati na g. Ivana M. Žica u Puli, admiralska ulica br. 12.

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad, Markov trg.
Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka.

Ove glasovite i nenadkriljive kapljice sv. Marka upotrebljavaju se za vanjsku i unutarnju porabu. Osobito odstranjuju trganje i kalanje po kožih, noguh i rukuh, te izliče svaku glavobolju. One nedostizivo spasnosno djeluju kod bolesti želuca, ublažuju katar, umiruju izbacivanje, odklanjaju naduhavanje, boli i grčeva, pospješuju bolju probavu, čiste krv i crieva. Progone velike i male gliste, te sve bolesti od glistih dolazete. Djeluju izvrstno proti hirapavosti i promuklosti. Lieče sve bolesti jetrah i slezene te koliku i trganje u želuca. Progone svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazete. Najbolje je sredstvo proti marnernici i marnernici, pa zato nasamju manjati u nijednoj gradjanskoj ili seljačkoj kući. Dobiva se samo: **Gradska liekarna, Zagreb, Markov trg broj 29, pokraj crkve sv. Marka.** — Novac neka se šalje napred ili pouzrećem. — Manje od jednog tučeta (12 bočica) se ne šalje. — Ciena je siljeđice i to franko na svaku poštu: 1 unci (12 boč.) 4 K, 2 tučeta (24 boč.) 8 K, 3 tučeta (36 boč.) 11 K, 4 tučeta (48 boč.) 14-60 K, 5 tučeta (60 boč.) 17 K. — Posjedujem listu i tušu priznanica, da ih nije moguće orđje iskatil, zato navadjam samo imena neka gg. koji su sa osobitim uspjehom upotrebljavali **Kapljice sv. Marka** te potpunoma odzdravile: Iv. Baretinčić, učitelj; Janko Rišalj, kr. nadlogar; Stj. Borčić, župnik; Ilja Manić, opančar; Sofija Vukelić, silica; Jozef Seljančić, seljak itd. itd.

Utemeljena god. 1360. **Gradska liekarna, Zagreb.**
 Markov trg broj 29, pokraj crkve sv. Marka.

Zdravlje je najveće bogatstvo!
Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad, Markov trg.